

**ROMANIA
JUDETUL DAMBOVITA
COMUNA SALCIOARA**

**STRATEGIA LOCALA DE DEZVOLTARE
2014 – 2020**

**Comuna SALCIOARA
Cod postal: 137410
Tel.: 0245/723661
Fax.: 0245/723695
site: <http://salcioara.infoprimarie.ro>
email: primarie@salcioara.infoprimarie.ro**

„Strategia este dezvoltarea gândului conducător inițial, corespunzător condițiilor mereu în schimbare”

(Moltke 1892 –1912)

„O strategie este un plan de acțiune complet și condiționat, care dispune de câte o alternativă de acțiune, ținută pentru fiecare posibilă situație de decizie, în care poate ajunge un planificator pe parcursul unui proces de luare a deciziei” (Szyperski/Winand 1980)

„Strategie înseamnă să-ți orientezi gândirea, decizia și acțiunea spre obiectivele superioare sau spre premisele obiectivelor, fără ca pe parcurs să te lași abătut de urgențe, adică avantaje și dezavantaje de moment”

(Gälweiller 1987)

CUPRINS

Cuvant inainte adresat de primarul comunei Salcioara

I.INTRODUCERE

II.CONTEXT DE DEZVOLTARE

III.REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-MUNTENIA

IV.JUDETUL DAMBOVITA

V.PREZENTAREA COMUNEI SALCIOARA

VI.ANALIZA SWOT

VII.OBIECTIVELE STRATEGIEI LOCALE DE DEZVOLTARE DURABILA

VIII.PLANUL LOCAL DE ACTIUNE PENTRU DEZVOLTAREA DURABILA

IX.VIZIUNEA COMUNITARA

X.PORTOFOLIU DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2014-2020

XI. PARTENERIATE OPORTUNE

XII. MONITORIZARE SI IMPLEMENTARE

XIII. CONCLUZII

Cuvant inainte,

adresat de Primarul Comunei Salcioara

Stimati cetateni,

Inca din anul 1990 mi-ati acordat increderea Dumneavoastra si am facut tot ce mi-a stat in putinta sa modernizez Comuna Salcioara, constient fiind de lupta pe care urma sa o duc. De la bun inceput am stiut ca Administratia Locala are obligatia sa propuna comunitatii proiecte de dezvoltare si sa foloseasca resursele comunitatii respectand principiile unei dezvoltari durabile.

Proiectele pe care le-am realizat pana acum si cele viitoare au menirea de a imbunatatii viata locuitorilor comunei Salcioara. Dorim ca impreuna sa ne bucuram de o infrastructura bine dezvoltata si echilibrata, de un mediu de afaceri prosper care sa ne permita o dezvoltare socio-economica durabila si de o utilizare eficienta si rationala a tuturor resurselor locale de care dispunem.

Strategia de dezvoltare locala este un document care structureaza liniile directoare strategice pe o perioada de ani ale comunei Salcioara. potrivit problemelor identificate, a potentialului local activ si pasiv, cat si a oportunitatilor de dezvoltare in viitorul apropiat, fiind totodata rodul colaborarii cu actorii locali.

Ca primar al comunei Salcioara va multumesc pentru tot sprijnul acordat si imi doresc ca impreuna sa ne bucuram de realizarea oricarui proiect evidentiat in strategia de dezvoltare locala

Primar comuna Salcioara,

Valentin PARVU

COMITETUL LOCAL DE COORDONARE:

Valentin PARVU, primar al comunei Salcioara,

Nicolae PETRE, viceprimar al comunei Salcioara,

Elena PARASCHIVA, secretar al Primariei Salcioara,

Georgiana NICULAE, consilier achizitii publice si integrare europeana al Primariei Salcioara.

I. INTRODUCERE

Strategia de dezvoltare este un instrument de planificare pe termen scurt, mediu si lung si propune o viziune de dezvoltare realista si realizabila prin atingerea obiectivelor si masurilor stabilite in urma analizei situatiei existente.

Strategia de dezvoltare locala a comunei Salcioara va fi instrumentul de lucru al administratiei publice locale, agreat de intreaga comunitate locala, care va orienta gandirea, decizia si actiunea catre obiective superioare sau catre premisele obiectivelor fara ca pe parcurs sa existe abateri datorate urgentelor sau avantajelor si dezavantajelor ce pot interveni in anumite momente.

Scopul acestei strategii este acela de a conduce la cresterea calitatii vietii si crearea de noi locuri de munca, implementand proiecte de reabilitare, modernizare, dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea societatii civile, dezvoltarea turismului, dezvoltarea serviciilor sociale, dezvoltarea culturii si sprijinirea mediului de afaceri.

Se doreste ca Salcioara sa devina o comuna, animata, curata, prospera, cu o infrastructura moderna, cu activitati educational-culturale intense, o activitate economica ascendenta si cu deschidere spre dezvoltarea continua a societatii.

Misiunea strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale si financiare dobandite la nivel local, regional si national pentru a implementa toate masurile si proiectele propuse in cadrul prezentei strategii, astfel incat afirmatiile anterioare sa poata devenii realitate.

Este de datoria celor implicati sa fie ferm angajati in asigurarea eficientei fiecarui instrument procedural de implementare, urmarind imbunatatirea continua a activitatii si evaluand permanent stadiul atins, pentru a avea posibilitatea eliminarii in timp util a deficientelor aparute.

Viitorul comunitatii este dependent de factorii sociali, economici si de mediu, precum si de activitatile care vor fi intreprinse de autoritatile locale, organizatiile, institutiile si parteneriatele dezvoltate la nivel local. Atingerea, printr-un efort conjugat si orientat catre sustinerea viziunii, pot contribui la atingerea ei.

II. CONTEXT DE DEZVOLTARE

Dezvoltarea durabilă a întregii societăți implică, în contextul a ceea ce se sintetizează, prin dualismul ecosistem-ecoefficiență, grija omenirii față de situația actuală și viitoare a resurselor sale naturale, energetice, materiale și informaționale. Alături de abordarea responsabilă pentru generațiile viitoare, utilizarea eficientă a resurselor naturale, energetice, materiale și informaționale presupune, în același timp, potențarea funcționării unei economii durabile pentru satisfacerea cerințelor actuale ale societății umane.

Strategia de dezvoltare durabilă a Europei extinse a fost concepută într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare prin crearea unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

Ulterior, prin Strategia EUROPA 2020, Comisia Europeană a identificat și propus trei priorități, care se sprijină reciproc și sunt în măsură să ajute Uniunea Europeană și statele membre să obțină un nivel ridicat de ocupare al forței de muncă și de coeziune socială:

? *creștere inteligentă*: dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;

? *creștere durabilă*: promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;

? *creștere favorabilă incluziunii*: promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

Pentru îndeplinirea acestor trei direcții de dezvoltare, Comisia a propus Uniunii Europene cinci obiective măsurabile care vor ghida acest proces și vor fi transpuse în obiective naționale și evident regionale și locale:

? ocuparea forței de muncă,

? cercetarea și inovarea,

? schimbările climatice și energia,

? educația,

? combaterea sărăciei.

Obiectivele sunt reprezentative pentru cele trei priorități - o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii - dar nu sunt exhaustive: pentru a sprijini realizarea acestora, va fi necesară întreprinderea unei game largi de acțiuni la nivelul național, al Uniunii Europene, dar și la nivel internațional.

Comisia a prezentat și șapte inițiative emblematice pentru a stimula realizarea de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare:

- ***O Uniune a inovării*** pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
- ***Tineretul în mișcare*** pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- ***O agendă digitală pentru Europa*** pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
- ***O Europă eficientă*** din punctul de vedere al utilizării resurselor pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;
- ***O politică industrială adaptată erei globalizării*** pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
- ***O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă*** pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
- ***Platforma europeană de combatere a sărăciei*** pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii economice și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor, care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială, să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

Aceste șapte inițiative emblematice vor angaja atât Uniunea Europeană, cât și statele membre, iar instrumentele UE, în special piața unică, ajutoarele financiare și instrumentele de politică externă, vor fi mobilizate pentru eliminarea blocajelor și îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020.

Astfel, Strategia Europa 2020, care reprezintă și fundamentul politicilor și programelor strategice ale României, se dorește a fi și un catalizator pentru toți cei care elaborează politici publice și pentru opinia publică, în scopul schimbării comportamentului în societatea europeană și, respectiv, în societatea românească și implicării active a factorilor decizionali, publici și privați, precum și a cetățenilor în elaborarea, implementarea și monitorizarea obiectivelor dezvoltării durabile. Responsabilitatea pentru implementarea Strategiei revine deci, nu doar Uniunii Europene, dar și statelor sale membre, implicând toate componentele instituționale la nivel comunitar și național, o importanță majoră având-o strânsa colaborare cu societatea civilă, partenerii sociali, comunitățile locale și cetățenii pentru atingerea obiectivelor dezvoltării durabile.

Pornind de la cele cinci obiective ale Strategiei Europa 2020, România și-a stabilit, prin *Programul Național de Reformă*, prioritățile și obiectivele proprii care fixează cadrul și direcțiile de dezvoltare economică sustenabilă, printr-o colaborare mai fructuoasă între administrația publică centrală, Parlament, partenerii sociali, structurile asociative ale administrației publice locale, ONG-uri, mediu academic și instituțiile financiare internaționale, în scopul implementării reformelor necesare pentru corectarea dezechilibrelor financiare și reluarea creșterii economice.

Pentru Romania sunt importante cresterea competitivitatii, managementul durabil al resurselor naturale si dezvoltarea teritoriala echilibrata. Finantarea acestora trebuie sa raspunda nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilitati mai mari.

Romania saluta initiativa Comisiei Europene de a crea pentru noua perioada de programare, pachete de masuri, prin interconectarea celor existente deja, ca raspuns la nevoile unor zone sau grupuri specifice.

Pe cale de consecință, **pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare europeană și națională, și administrațiile locale au nevoie, la rândul lor, de o strategie de dezvoltare, de pachete de programe/proiecte rezultate din adaptarea propriilor obiective și priorități de dezvoltare la direcțiile și prioritățile definite de instituțiile naționale și europene pentru 2020.** În concluzie, odată ce Uniunea Europeană și-a reconsiderat prioritățile, trasând și statelor membre direcțiile de dezvoltare, în acord și cu perioada de programare financiară 2014 - 2020, comuna Salcioara nu putea să facă abstracție de la această evoluție strategică. A apărut, astfel, necesitatea și oportunitatea elaborării *Strategiei de dezvoltare a Comunei SALCIOARA 2014 - 2020*, în deplină armonie cu obiectivele și principiile enunțate în documentele strategice prezentate mai sus, precum și cu practica Uniunii Europene privind finanțarea nerambursabilă acordată statelor membre, inclusiv țării noastre, din mecanismele financiare pentru același orizont de timp.

Pornind de la ansamblul unitar și coerent de criterii și principii specifice managementului strategic și integrat al dezvoltării durabile, în raport cu creșterea eficienței folosirii resurselor naturale, energetice, materiale și informaționale de care dispune în prezent Comuna Salcioara, au fost stabilite și definite obiectivele și prioritățile economice, sociale ale dezvoltării durabile pe perioada 2014 - 2020.

III. REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD-MUNTENIA

1. Regiunile de dezvoltare

În anul 1998 au fost create opt regiuni de dezvoltare prin asocierea consiliilor județene din România, pentru a coordona dezvoltarea regională necesară aderării la Uniunea Europeană. Aceste regiuni nu au personalitate juridică și nici statut administrativ, deși ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională.

Regiunile de dezvoltare coordonează proiecte infrastructurale regionale și au devenit membre ale Comitetului Regiunilor în 2007 când România a aderat la Uniunea Europeană. Regiunile de dezvoltare ale României corespund cu diviziunile de nivel NUTS-II din Uniunea Europeană.

Cadrul legislativ pentru constituirea regiunilor de dezvoltare a fost dat prin legea nr. 151 / 1998, privind dezvoltarea regională în România.

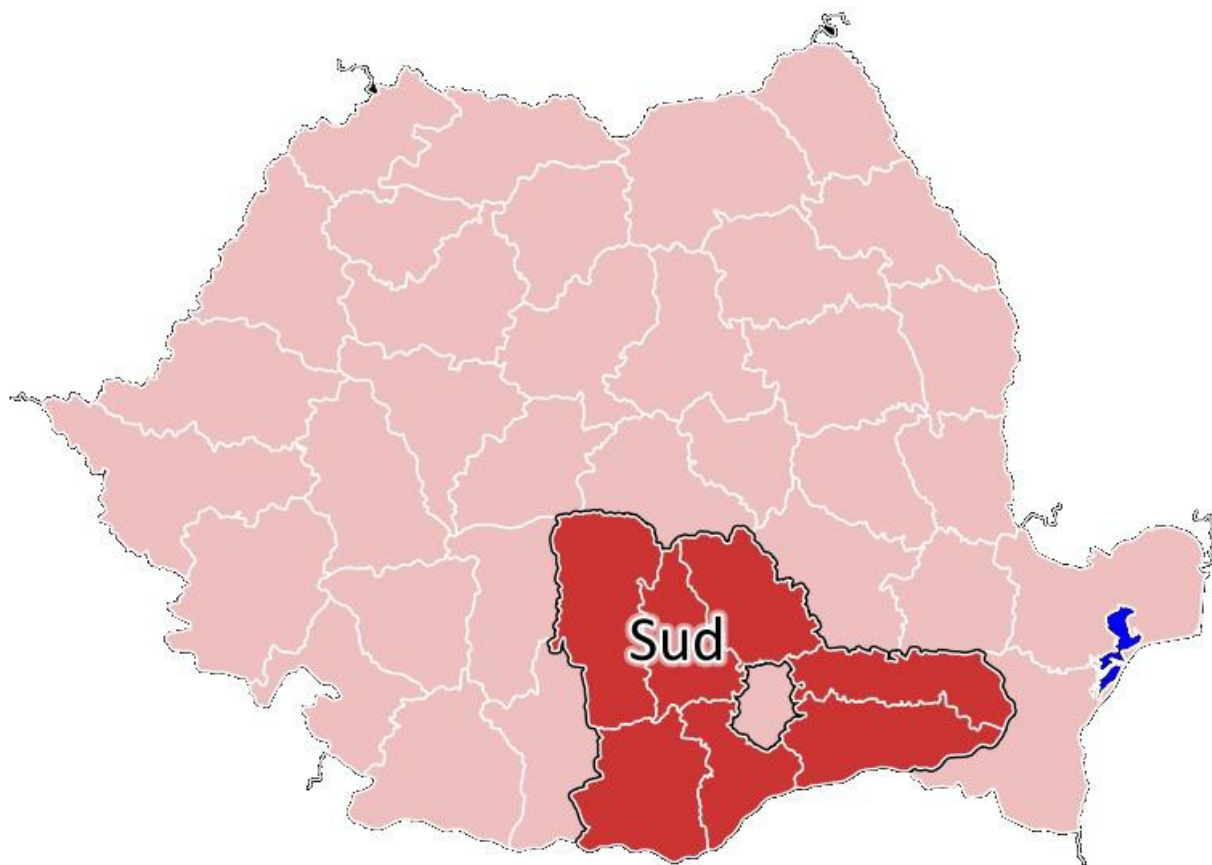
România este împărțită în opt regiuni de dezvoltare, numite după poziția geografică în țară, respectiv Nord - Vest, Nord - Est, Sud - Vest, Sud - Est, Sud, Vest, Centru, București și Ilfov. Conform Ordonanței de Urgență nr. 75/ 2001 privind funcționarea Institutului Național de Statistică au fost create opt direcții generale pentru statistică regională, care alături de cele 34 de direcții județene de statistică, au ca scop dezvoltarea statisticii regionale.

Actele normative cu privire la organizarea statistică a României definesc structurile asimilabile NUTS, după cum urmează:

- ? Nivel NUTS I: macro-regiuni;
- ? Nivel NUTS II: 8 regiuni de dezvoltare, cu o populație medie de 2,8 milioane locuitori;
- ? Nivel NUTS III: 42 județe, care reflectă structura administrativ teritorială a României;
- ? Nivel NUTS IV: nu se folosește, deoarece nu s-au identificat asocieri de unități teritoriale;
- ? Nivel NUTS V: 265 municipii și orașe, 2.686 comune, cu 13.092 sate, care reflectă structura administrativ teritorială a României.

1. Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia

Regiunea Sud Muntenia este a treia regiune ca mărime din România ocupând o suprafață de 34.453 km², localizată în partea de sud a țării, înconjurând regiunea București - Ilfov.

Regiunea Sud-Muntenia se compune din următoarele șapte județe:

- Arges

- **Dambovita**
- **Prahova**
- **Teleorman**
- **Giurgiu**
- **Calarasi**
- **Ialomita**

totalizand un numar de 16 municipii, 32 de orase, si 517 comune cu 2018 sate componente.

In partea de sud a regiunii. fluviul Dunarea reprezinta granita naturala cu Bulgaria, oferind posibilitatea de a avea comunicatii cu cele 8 tari riverane, iar prin intermediul canalului Dunare-Marea Neagra si deci acces la Portul Constanta - pricipala poarta maritima a tarii.

Populatia regiunii in urma datelor recensamantului din 2011 este de 3.136.446 locuitori.

Regiunea cuprinde trei forme de relief: munte 9,5%, deal 19,8%, campie si lunca 70,7%.

Daca pentru cele patru judete din sudul regiunii (Ialomita, Calarasi, Giurgiu si Teleorman) forma caracteristica de relief este campia, celelalte trei judete din nordul regiunii (Arges, Dambovita si Prahova) cuprind atat campia, cat si dealurile si muntii.

Reteaua hidrografica bogata a regiunii este dominata de Fluviul Dunarea in vare se varsa principalele rauri ale regiunii (Olt, Arges, Dambovita, Ialomita si Prahova), fiind completata de o serie de lacuri naturale si antropice cu folosinta complexa.

Varietatea formelor de relief si complexitatea geologica a acestora fac ca resursele naturale ale regiunii sa fie diversificate. Zona montana si de deal concentreaza resurse naturale ale subsolului (petrol, gaze naturale, carbune, minereuri radioactive si metalifere, sare, marne calcaroase, sulf, acumulari de gips si izvoare minerale) importante pentru industria energetica, chimica si a materialelor de constructii.

Alaturi de resursele subsolului, de o importanta deosebita si cu influente directe in dezvoltarea anumitor sectoare economice se afla resursele solului. Astfel, suprafata agricola concentrata preponderent in judetele din sudul regiunii detine 71,1% din suprafata totala a regiunii din care 80,2%, reprezinta teren arabil.

Regiunea dispune de resurse bogate si importante de apa (3,4% din suprafata regiunii), care, prin utilizarea in diferite domenii, au un rol deosebit in dezvoltarea economica a acesteia.

Flora si fauna de o mare diversitate constituie o alta bogatie naturala a regiunii. Terenurile ocupate de paduri si vegetatie forestiera detin 19,3% din suprafata regiunii, reprezentand o sursa importanta de masa lemnoasa si un mediu propice pentru fauna de interes cinergetic.

Sectoare economice cu traditie in Regiunea de Dezvoltare Sud-Muntenia:

- Productia de utilaj petrolier si chimic;
- Productia de produse petro-chimice;
- Productia de automobile Dacia;
- Productia agricola vegetala;
- Turism montan si balnear.

Avantaje comparative ale regiunii:

"Grad de acoperire ridicat cu rețele de telecomunicații.

"Acces la principala poartă aeriană a țării - aeroportul Henry Coandă București.

"Existența unor segmente ale coridoarelor europene de transport IV și IX, precum și existența segmentului de autostradă A1 (București - Pitești) și A2 (București - Drobeta-Turnu Severin), rețele de drumuri naționale și europene modernizate.

"Existența terenurilor adecvate agriculturii ecologice.

Cultură și tradiție

Cunoscută în trecut drept Valahia sau Țara Românească, Muntenia are o istorie bogată și fascinantă. În Nord, poalele Munților Făgăraș oferă, la Arefu, un fundal dramatic pentru castelul lui Vlad Țepeș, domnitor român cunoscut în străinătate, mai ales datorită asocierii cu personajul Dracula al lui Bram Stoker, în vreme ce în Sud un număr impresionant de situri arheologice au început să atragă din ce în ce mai mulți arheologi și turiști. Celebra legendă a Meșterului Manole inspirată de construcția Mănăstării Curții de Argeș, alături de Turnul Chindiei, parte a curții domnești din vechea cetate a Târgoviștei și numeroasele festivaluri și sărbători tradiționale sătești aduc permanent în actualitate tradițiile locului.

Turism

Muntenia este un pământ al contrastelor. Din nord, de la semețele culmi ale Carpaților, și până în sud, la atracțiile și misterele Dunării, Regiunea dispune de o mulțime de bogății ce așteaptă să fie descoperite. Muntenia prezintă o floră și o faună variate. Crângurile și pădurile care acoperă o cincime din regiune adăpostesc urși, lupi și mistreți, iar pe culmile înalte din nord, acoperite de fagi, brazi și jnepeni trăiesc animale cum ar fi: cerbul carpatin, râsul sau capra neagră. În sud, ecosistemul este total diferit. Cursul Dunării este, în mare parte, străjuit de copaci care ascund o varietate uluitoare de animale și păsări. O parte din zonele județului Călărași prezintă un ecosistem acvatic asemănător celui din faimoasa Deltă a Dunării.

Elemente de patrimoniu

În Regiunea de Dezvoltare Sud Muntenia există un număr de 72 arii protejate de interes național (Parcul Național Piatra Craiului, Parcul Național Bucegi, Parcul Național Comana, Rezervația Manafu, Rezervația Teșila, Pădurea Troianu, Rezervația Naturală Cama Dinu Păsărică, Lacul Suhaia, APSA Iezer Călărași etc.)

Rezervația naturală și monumentele naturale din regiune cuprind o mare varietate de plante și animale rare, forme de relief deosebite, puncte fosilifere și diferite obiective geologice. Cele mai extinse rezervații au suprafețe de 100 – 250 ha, cum este rezervația Oloaga - Grădinari din județul Giurgiu, care ocupă o suprafață de 248 ha.

Parcul Național Piatra Craiului, situat pe teritoriul județelor Argeș și Brașov, a fost constituit în 1990 și are ca și nucleu rezervația complex Piatra Craiului Mare înființată în anul 1938. Suprafața parcului este de 14.800 ha și corespunde celei mai impunătoare creste calcaroase din Carpații Românești.

Parcul Natural Bucegi, se întinde pe teritoriul județelor Argeș, Dâmbovița, Prahova și Brașov, fiind situat în estul Carpaților Meridionali, la o distanță de 100 km de București. Parcul are o suprafață de 32.663 ha și a fost înființat în 1990 pe baza unor studii începute în 1974.

Parcul Natural Comana (județul Giurgiu) are o suprafață de 24.963 ha se află în Câmpia Română, la sud de București și cuprinde rezervația naturală Pădurea Comana.

APSA Iezer Călbăreți este un habitat de apă dulce cu ape mezotrofe, important în menținerea și dezvoltarea habitatelor păsărilor migratoare, sedentare și de pasaj, adăpostind o serie de specii periclitare, vulnerabile sau pe cale de dispariție, atât la nivel național, cât și la nivel internațional.

Pădurea Troianu este rezervație naturală pentru protejarea speciei de Paeonia peregrina (bujorul românesc).

Rezervația Ostrovul Gâsca este rezervația naturală în care predomină arboretele natural Salix alba.

Balta Suhaia este considerată arie de protecție specială avifaunistică, cu o floră specifică regiunilor de silvostepă, în care se întrepătrund elemente specifice luncilor marilor fluvii și zonelor sărăturoase, apărute ca urmare a activităților antropice.

IV. JUDEȚUL DAMBOVIȚA

1. Localizare și accesibilitate

Județul Dâmbovița este situat în partea central-sudică a țării, suprapunându-se bazinelor hidrografice a râurilor Ialomița și Dâmbovița. Se învecinează cu județele: Brașov la nord; Prahova la est; Ilfov la sud - est; Giurgiu la sud; Teleorman la sud-vest; Argeș la vest.

Suprafața județului Dâmbovița este de 4.053 km² ceea ce reprezintă 1,7 % din suprafața țării. Altitudinea maximă se înregistrează în Vârful Omu (2.505 m) din munții Bucegi, iar cea minimă de cca. 120 - 125 m, în Câmpia Titu.

Căile de acces:
 "A1 (E 60): București – Pitești;
 "DN 7: București – Găești – Pitești –
 Râmnicu Vâlcea – Sibiu – Arad;
 "DN 71: Târgoviște – Sinaia;
 "DN 72 :Găești – Târgoviște – Ploiești;
 "DN 72 A: Târgoviște – Câmpulung

Muscel;

"DN 61: Găești – Ghimpași;
 "DJ 101 A: Limita Jud. Ilfov – Movila – Ciocănari – Limita Jud. Prahova: Lungime = 4,600 km;
 "DJ 101 B: Luciana (1A) – Ungureni – Răzvad – Movila – Limta Jud. Ilfov: Lungime = 8.000 km;
 "DJ 101 G: Limita Jud. Prahova – Crivățu – Cătunu (DN 1 A): Lungime = 6,100 km;
 "DJ 401 A: Limita Jud. Giurgiu – Potlogi – Zidurile - Crovu – Mitulești – Mărunișu – Tomșani – Cotești din Vale – Pușcuța – Salcia – Poroinica – Mogoșani – Chirca - DN 7 (Merii): Lungime = 35,130 km;
 "DJ 503: Limita Jud. Teleorman - ?elaru – Fierbinți – Limta Jud. Argeș: Lungime = 10,930 km;
 "DJ 601 A: Limita Jud. Giurgiu – Brezoaia – Brezoaiele – Slobozia Moară – Răcari (DN 71): Lungime = 12,561 km;

"DJ 611: Limita Jud. Teleorman – Glogoveanu – Fierbinți – Vișina – Broșteni – Petrești (DN 61): Lungime = 24,514 km;
 "DJ 659: Limita Jud. Argeș - DJ 503 (?elaru): Lungime = 3,129 km;
 "DJ 701: Dobra (DJ 711) Cornățelu – Bolovani – Moara Nouă – Brăniște – Titu – Sălcuța – Odobești – Crovu – Ungureni – Corbii Mari – Vadu Stanchii – Limita Jud. Teleorman: Lungime = 42, 340 km;
 "DJ 702: Limita Jud. Argeș - Căndești Deal – Căndești Deal (DJ 702 B): Lungime = 9,300 km;

"DJ 702 C: Limita Jud. Argeş - Scheiu: Lungime = 2,900 km;

"DJ 711 A: DJ 711 (Bilciureşti) – Săbieşti – Colacu – Ghergheni – Serdanu – Pitaru – Potlogi – Corbii Mari (DJ 701): Lungime = 40,700 km;

"DJ 713: Limita Jud. Prahova – Cabana Cuibul Dorului - Țeava Dichiului – Limita Jud. Prahova: Lungimea = 5,700 km;

"DJ 720 D: Limita Jud. Prahova – Mărginenii de Sus – Dărmăneşti: Lungime = 2,800 km;

Judeţul Dâmboviţa are cea de-a patra densitate de reţele de drumuri din România cu 46,1 km la 100 km². Densitatea reţelei de căi ferate este de 2,4 km la 100 km², situându-se sub media naţională de 4,5 km la 100 km².

2. Structura administrativă

Structura administrativă a judeţului Dâmboviţa cuprinde:

- 2 municipii: Târgovişte şi Moreni;

- 5 oraşe: Găeşti, Pucioasa, Titu, Fieni şi Răcari;

- 82 comune: Aninoasa, Băleni, Bărbuleţu, Bezdead, Bilciureşti, Braniştea, Brăneşti, Brezoele, Buciumeni, Bucşani, Butimanu, Căndeşti, Ciocăneşti, Cobia, Cojasca, Comişani, Conţeşti, Corbii Mari, Cornăţelu, Corneşti, Costeii de Vale, Crângurile, Crevedia, Dărmăneşti, Dobra, Doiceşti, Dragodana, Dragomireşti, Finta, Glodeni, Gura Fcii, Gura Ocnişei, Gura Ţuţii, Hulubeşti, I.L. Caragiale, Iedera, Lucieni, Ludeşti, Lunguleţu, Malu cu Flori, Măneşti, Măţasar, Mogoşani, Moroeni, Morteni, Moşăieni, Răzvad, Nucet, Ocniş, Odobeşti, Petreşti, Perşinari, Pietrari, Pietroşiş, Poiana, Potlogi, Produleşti, Pucheni, Răciu, Răscăeşi, Răzvad, Râu Alb, Runcu, Sălcioara, Slobozia Moară, Ţelaru, Ţotânga, Tărtăşeşti, Tătărani, Ulieşti, Ulmi, Valea Lungă, Valea Mare, Văcăreşti, Văleni – Dâmboviţa, Vârfuri, Vişina, Vişineşti, Vlădeni, Voineşti, Vulcana – Băi, Vulcana – Pandle;

- 353 sate.

3. Cadrul natural

3.1 Relief

Teritoriul este dispus pe trei trepte de relief, care se succed de la nord spre sud pe o diferenţă de nivel de cca. 2.400, acestea sunt alcătuite din munţi (9 %), dealuri (41 %) şi câmpii (50 %). Etajat de la câmpia joasă până la cele mai înalte piscuri ale Munţilor Bucegi, relieful judeţului Dâmboviţa prezintă o mare diversitate peisajistică. Succesiunea treptelor de relief poartă amprenta

factorilor geologici, cât și a celor fiziogeografici, care au participat activ la formarea și evoluția lor. Cea mai veche și mai înaltă unitate de relief, situată în partea de nord a județului, este formată de munții Leaota și Bucegi. Primul masiv, fiind alcătuit din roci cristaline, se deosebește ca morfologie de Munții Bucegi, în a căror alcătuire predomină calcarele, gresiile și conglomeratele.

Subcarpații alcătuiesc cea de-a doua treaptă de relief și ocupă 23 % din suprafața județului. Din punct de vedere geologic sunt alcătuiți din depozite paleogene la nord și neogene la sud. Aproape toată gama formărilor este cutată într-o succesiune latitudinală de sinclinale și anticlinale puternic faliat. Nota dominantă a reliefului o dau fenomenele de alunecare și de eroziune torențială, care scot din circuitul agricol suprafețe apreciabile de teren. Piemontul Cândești constituie o treaptă de relief care se deosebește prin alcătuirea geologică, tectonică și morfologică atât de Subcarpați, cât și de zona de câmpie. Interfluviile sunt netede, împădurite, ușor înclinate spre sud și fragmentate de văi mult mai adâncite în cuvertura de pietrișuri.

Câmpiile, care ocupă peste 50 % din suprafața județului, alcătuiesc cea mai joasă și cea mai tânără treaptă de relief. Orientarea generală a interfluviilor, nord - vest și sud - est, panta mică a acestora, lășimea și gradul slab de fragmentare dau nota dominantă a acestei unități. Din forajele existente se constată prezența unei cuverturi de pietrișuri de grosimi variabile peste care stau depozite leosoidice sau de luncă. În condiții specifice de climă și vegetație, pe aceste depozite s-au format cele mai fertile soluri din județ.

3.2 Rețeaua hidrografică

Apele de suprafață

Rețeaua hidrografică aparține la două sisteme hidrografice distincte: cel al Ialomiței, în jumătatea de nord – est și cel al Argeșului în jumătatea de sud – vest. Densitatea rețelei de râuri variază între 0,5 și 0,8 km / km² în zona montană, între 0,3 și 0,5 km / km² în zona Subcarpatică și între 0,3 și 0,4 km / km² în zona joasă. Râul Ialomița izvorăște de pe versantul sudic al masivului Bucegi și părăsește teritoriul județului în amonte de confluența cu râul Cricovul Dulce, având o suprafață de bazin de 1.208 km² și o lungime de 132 km. Panta medie a râului pe teritoriul județului este de 17,5 %.

Râul Argeș ale cărui izvoare se găsesc pe versanții sudici ai munților Făgăraș, străbate județul pe o lungime de 47 km, la intrarea în județ având o suprafață de bazin de 3.590 km² și respectiv lungimea de 177 km. Panta medie a râului pe sectorul aferent județului este de 1,65 %. Cel mai important afluent al Argeșului este Dâmbovița care are la intrarea în județ o suprafață de bazin de 636 km² și o lungime de 157 km, confluența cu Argeșul fiind însă în afara județului

Dâmbovița. Interfluviul dintre Dâmbovița și Ialomița este drenat, în zona de câmpie de Colentina și Ilfov, afluenții ai Dâmboviței cu care se unește în județul Giurgiu. Un alt afluent important al râului Argeș este Sabarul, care îl culege apele de pe teritoriul județului Dâmbovița și pe care îl părăsește în apropierea comunei Potlogi, unde are o suprafață de bazin de 740 km² și o lungime de 65 km. Partea de sud – vest a județului este drenată de râurile din zona superioară a bazinului Neajlov, afluent al Argeșului, cu care confluențează în județul Giurgiu.

În câmpie, sunt amenajate o serie de iazuri și heleșteie (Nucet, Comăni, Bungetu, Băleni) de importanță locală. În bazinul superior al Ialomiței, în amonte de Cheile Orzei, se află lacurile de acumulare Bolboci și Scropoasa, care deservește uzinele hidrocentralelor de la Doicești și Moreni. În zona Pucioasa există un lac de acumulare, având în aval o păstrăvărie și funcție turistică.

Apele subterane

Rezervele de ape subterane din cuprinsul județului Dâmbovița depind de gradul de permeabilitate, cât și de grosimea și extensiunea rocilor care le înmagazinează. Astfel, rocile compacte din zona montană sunt în general impermeabile pentru o bună parte a munților Leaota și Bucegi. Totuși, abundența și permanența izvoarelor dovedește existența apelor freatice, dar acestea sunt acumulate în depozitele de pantă și de la baza versanților.

O situație mai aparte prezintă conglomeratele din sinclinalul Bucegilor, care au un grad de permeabilitate mai mare față de depozitele constituente din jur, dar nu dau izvoare cu un debit prea mare. În zona de munte nu putem vorbi de prezența stratelor acvifere de adâncime. Depozitele constituente din zona subcarpatică au diferite grade de permeabilitate, în funcție de natura lor. Există strate acvifere locale în depozitele de pietriuri, nisipuri și argile din formațiunile pliocene și pleistocene inferioare.

Trebuie să remarcăm faptul că prin infiltrarea apelor superficiale în depozitele miopliocene, acelea suferă de cele mai multe ori un proces de mineralizare accentuată și apar, sau sunt întâlnite în foraje, ca ape minerale cu importanță mare pentru economia județului. Interfluviul dintre Dâmbovița și Argeș, exceptând luncile celor două râuri, este alcătuit din depozite de pietriuri și nisipuri cu permeabilitate bună. În colțul sud – vestic al județului, la sud de lunca Argeșului, în sectorul aferent Câmpiei Găvanu – Burdea, apele freatice au condiții foarte bune de înmagazinare, pietriurile și nisipurile stratelor de Frătești fiind prezente la o mică adâncime sub

cuvertura de loess. Aceleași depozite cu o granulometrie foarte favorabilă infiltrației și deci un orizont freatic foarte bine dezvoltat se întâlnesc și în luncile Argeșului și Dâmboviței pe întregul traseu din județ și de pe valea Ialomiței în avale de Pucioasa.

3.3 Clima

Județul Dâmbovița aparține în proporție de cca. 80 % sectorului cu climă continentală (50 % dinutul climatic al Câmpiei Române și 30 % dinutul climatic al Subcarpaților) și în proporție de cca. 20 % sectorului cu climă continental – moderată.

Dinutul cu clima de câmpie se caracterizează prin veri foarte calde, cu precipitații moderate și ierni nu foarte reci, cu viscole rare și intervale de încălzire frecvente. Pentru sectorul cu climă continental – moderată sunt caracteristice verile răcoroase, cu precipitații abundente și ierni foarte reci, cu viscole frecvente. Temperatura aerului variază în limite largi din cauza diferențelor mari de altitudine a reliefului.

3.4 Resurse naturale

Resursele naturale ale județului Dâmbovița sunt variate, precum: zăcăminte de petrol și gaze naturale, cărbune, roci și materiale de construcții (calcare, gresii, nisipuri și pietrișuri) izvoare minerale sulfuroase - cloruro – sodice, sulfatate și bicarbonate folosite în diverse tratamente medicale, în stațiunea cu profil balneoclimateric, Pucioasa.

De asemenea, terenurile ocupate cu păduri și vegetație forestieră reprezintă o sursă importantă de masă lemnoasă și un mediu propice pentru fauna de interes cinegetic (cocoșul de munte, capra neagră, râsul etc.).

Județul dispune de un parc natural în suprafață de peste 16 ha, în Munții Bucegi, care numără nu mai puțin de 10 rezervații naturale deosebit de importante prin frumusețea peisajului și prin interesul științific, grupate în exclusivitate pe teritoriul comunei Moroieni. Tot aici se regăsesc și o serie de monumente ale naturii între care și formele eoliene, Sfinxul și Babele, adevărate embleme ale României.

Parcul Natural Bucegi

4. Popula?ia

Dezvoltarea socio - economică este influențată, printre alți factori, de evoluțiile demografice înregistrate la nivelul județului Dâmbovi?a. Interdependența dintre dezvoltarea economică și dezvoltarea demografică fundamentează demersul unei analize de tipul celei inițiate în acest capitol. Evoluția indicatorilor demografici furnizează informații privind modul în care evoluția economică afectează starea populației. În acest capitol vor fi prezentate principalele tendințe semnalate în evoluția indicatorilor demografici (densitatea populației, populația pe sexe, natalitate, mortalitate, divorțuri, spor natural, mortalitate infantilă), cei referitori la incluziunea socială precum și date privind ocuparea forței de muncă în județul Dâmbovi?a.

Tendințele generale la nivelul județului în ceea ce privește indicatorii demografici indică o scădere constantă generală a populației județului. Valorile indicatorilor prezentați, în ciuda unor fluctuații u?or pozitive cunosc în general evoluții negative. Această situație ar putea fi obiectul politicilor inițiate la nivelul județului prin care să se creeze premisele unor tendințe pozitive în evoluția demografică. Domenii precum educația, sănătatea sau serviciile sociale reprezintă câteva din ariile de intervenție care impun luarea unor măsuri care să conducă la stabilizare și ulterior la o creștere a valorii indicatorilor demografici.

5. Economie

5.1 Industrie

Economia județului Dâmbovița este complexă. Pe primul loc se situează industria extrem de diversificată și a cărei contribuție la valoarea adăugată brută a județului a fost de peste 29 %. Principalele ramuri sunt industria metalurgică (32 %) industria de mașini și echipamente (21,6 %), industria extractivă de petrol și gaze naturale (9,4 %) și de minerale nemetalice (7,8 %), industria alimentară (3,6 %) și chimică (1,9 %), alte ramuri industriale (22,4 %). Din numărul total al societăților comerciale active (peste 6.000), mai mult de 40,5 % funcționează în comerț, cca 12,6 % în industrie, cca 36,1 % în servicii, și peste 10,8 % în construcții.

Cele mai importante și reprezentative societăți sunt cele din domeniul metalurgic, combinatul de Oțeluri Speciale, Oțelinox, Laminorul de benzi electrotehnice din municipiul Târgoviște, Arctic Găești – unul din marii producători de aparatură electrocasnică, combinatul de ciment de la Fieni, fabrica de cărămidă de la Gura Ocnitei.

5.2 Agricultură

Agricultura este cea de-a doua activitate economică de bază, cu o contribuție la valoarea adăugată brută a județului de cca 11,6 %. Sectorul vegetal este preponderent, deținând cca 64 % din totalul producției, față de cca 36 % cât reprezintă sectorul producției de animale. Producția vegetală este orientată spre cultura cerealelor boabe, cartofilor, legumelor și fructelor, producțiile obținute la legume, fructe și cartofi plasând județul Dâmbovița în categoria marilor producători. În anul 2010, județul Dâmbovița a dat 10,4 % din producția națională de fructe (locul 2 pe țară), 7,3 % din producția de legume a țării (locul 3 pe țară) și locul 1 pe țară la producția de cartofi. În ceea ce privește producția animală, Dâmbovița deține locul 6 în ierarhia județelor la producția de carne și locul 3 la producția de ouă.

6. Sănătate

Serviciile de îngrijire a sănătății sunt furnizate printr-o rețea de unități sanitare (spitale, policlinici, dispensare și alte instituții) aparținând atât sectorului public, cât și privat. Rețeaua județeană a sistemului sanitar este formată din 4 spitale, 6 ambulatorii integrate spitalelor, dispensare și cabinete medicale individuale și de specialitate în toate localitățile județului, iar cea farmaceutică din peste 180 de farmacii și puncte farmaceutice.

7. Educație

Sistemul educațional în județul Dâmbovița asigură școlarizarea la toate nivelurile, de la învățământul preșcolar la cel universitar, reprezentat de Universitatea Valahia Târgoviște. Structura universitară s-a diversificat în cei peste 20 de ani de la înființare, în funcție de necesitățile economico-sociale și de cerințele pieței muncii, având astăzi 9 facultăți, între care amintim cea de Științe Economice, Științe Umaniste, Științe Juridice, Facultatea de Inginerie Electrică, cea a Materialelor și cea a Mediului. În prezent, la toate formele de învățământ, incluzând aici și învățământul postuniversitar și cel la distanță, studiază peste 6.480 de studenți. Pe lângă activitatea didactică și de cercetare științifică, Universitatea Valahia cuprinde și centre de formare profesională în concordanță cu cerințele mediului economic și social în care funcționează.

8. Turism

Turismul este un domeniu slab reprezentat în raport cu potențialul existent, care se pretează la cele mai diverse forme de turism: cultural - istoric și religios - reprezentat de numeroasele vestigii istorice, monumente de artă de o valoare națională incontestabilă, turism montan foarte bine reprezentat în masivele Bucegi și Leaota, unde se poate practica alpinismul, sporturile extreme, sporturile de iarnă, drumețiile, turism școlar, balnear, turism rural și agroturism. La nivel regional Dâmbovița deține locul 3 în ceea ce privește numărul unităților de cazare, la distanță mare față de Prahova și Argeș.

Turismul balnear

Țara noastră se bucură de aproape o treime din apele termale din Europa, ale căror efecte benefice sunt certificate de secole. Aceste izvoare de sănătate sunt prezente și în județul Dâmbovița (Pucioasa, Vulcana Băi și Bezdead). Dintre cele enumerate, doar Pucioasa se bucură de o bază de tratament balnear. Aceasta are un trecut de peste 170 de ani și este încadrată de o parte și de alta de dealuri din care izvorăsc apele sulfuroase. Beneficiile acestor izvoare sunt recunoscute în tratarea unor afecțiuni precum cele reumatismale, inflamatorii, degenerative, articulare etc.

Căile de acces spre bazele de tratament sunt atât feroviare, cât și rutiere, stațiunea oferind pe lângă tratamente terapeutice și posibilități de recreere în locuri special amenajate cum ar fi: Parcul Independenței sau Centrul Cultural, unde se organizează săptămânal diferite întâlniri.

Lacul Pucioasa

Stațiunea Vulcana Băi

Vulcana Băi reprezintă una din localitățile județului Dâmbovița cu un potențial turistic balnear și climateric deosebit, recunoscută pe plan european pentru apele minerale iodurate, ocupând locul II în Europa din acest punct de vedere.

Bezdead este una din cele mai mari comune din jude?, ale cărei ape mineralizate din Valea Sărată și Valea Roșie sunt folosite de localnici în scopuri curative, sau pentru conservarea

legumelor, sau ale cărei izvoare de apă sulfuroasă din Ursei și Dealul Ticului sunt benefice în cazul anumitor afecțiuni precum cele ale rinichilor.

Natura și omul au lăsat aici importante tezaure pentru recreere, astfel că pe lângă peisajele mioritice de poveste sunt demne de admirat și diferite edificii cu valoare istorică și culturală.

8.1 Obiective turistice

8.1.1 Muzeu

• Muzeul sătesc Pietroșița – înființat de prof. D. Ulieru, colecția care reunește piese de istorie și etnografie este adăpostită într-un monument de arhitectură, „Casa Șerban Popescu”, ridicată la 1870. De remarcat, covoarele cu care comuna Pietroșița excelează ca centru specializat.

• Curtea Domnească Târgoviște - complexul aulic a fost edificat între secolele XIV-XVII și a reprezentat locul de unde domnii care au rezidat aici au condus Țara Românească, centrul de concepere a luptei pentru neatârnamare și focar de cultură și civilizație. Reprezentative pentru arhitectura și arta românească, monumentele Curții Domnești cuprind elemente novatoare și soluții ce au influențat puternic în epocă. Organizatorii muzeului s-au străduit să realizeze o legătură organică între monumente și activitatea expozițională. În Turnul Chindiei a fost organizată expoziția „Vlad Tepeș-Dracula. Legendă și adevăr istoric”, iar în Biserica Domnească a fost amenajată „Colecția de artă brâncovenească”. În pivnițele Casei domnești a lui Petru Cercel se află o interesantă colecție lapidariu și un scurt istoric al Curții Domnești. Deși principalele monumente existente aici datează din perioada de după cea a lui Mircea cel Bătrân, săpăturile arheologice au scos la iveală o interesantă fortificație și casa numită a parcalabului și alte vestigii datate în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, anterioare domniei lui Mircea cel Bătrân, puțin reprezentat acum în cadrul complexului muzeal.

• Muzeul de istorie - actualul muzeu de istorie a fost deschis vizitatorului în luna septembrie 1986 în clădirea fostului „Palat de Justiție”, local care a început să fie construit cu bani obținuți, așa cum spun documnetele vremii, la 23 februarie 1901, iar în anul următor construcția în stil neoclasic, era gata. Echilibrul construcției și sobrietatea volumelor au cerut ca, după 1918, să i se adauge un etaj. În acest spațiu se află expoziția de bază a muzeului, care vorbește vizitatorului despre istoria poporului roman din epoca paleolitică până la 1918.

• Galeriile Stelea - funcționează în clădirea fostului Muzeu orășenesc Târgoviște construită de arhitectul Nicolae Ghica - Budești și inaugurată în anul 1938 de Nicolae Iorga, spațiu care prin reorganizare a devenit Muzeu de arheologie până în 1986. Din colecția inițială, inaugurată în ianuarie 1944, se păstrează colecția Lapidarium amenajată în peristil. În prezent, spațiul este

amenajat special pentru expoziții temporare.

? Muzeul Scriitorilor Dâmbovițeni - a fost inaugurat la 30 decembrie 1968 și este adăpostit în casa scriitorului I. Al. Brătescu Voinești, construită între anii 1897 - 1898, „un roman de toată frumusețea”, cum marturisea însuși scriitorul. Structurat pe mai multe secțiuni, acest lăcaș de cultură ne introduce în atmosfera Evului Mediu când Târgoviștea era primul centru cultural al țării. Regăsim aici prima mare realizare târgovișteană „Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie” - o redactare a literaturii parenetice de tip bizantin. Aici, la Târgoviște realiza Balthazar Walther cronica astăzi pierdută „Scurta și adevărata descriere a faptelor săvârșite de Ioan Mihai, domnitorul Țării Românești, preastrălucitul, preamăritul și preaviteazul...” (Görliz, 1599), iar Stavrinov scria în limba greacă poemul „Vitejiile prea piosului și prea viteazului Mihai Voievod” (Veneția, 1785). În vremea lui Matei Basarab, umanistul Udriste Năsturel, traducător și protector al tiparului este primul stihuitor cult, aici, la Târgoviște unde Petru Cercel își exercita talentul de poet-stihuitor pe scaunul Basarabilor. O a doua secțiune a muzeului îl prezintă pe Ienăchița Văcărescu „părintele gramaticii românești”, cum îl numea Heliade Rădulescu, autorul vestitului testament: „Urmașilor mei Văcărești Las vouă moștenire creșterea limbii românești Ș-a patriei cinstire”.

? Muzeul Tiparului și al Cărții Vechi Românești - aflat într-o clădire impunătoare, monument arhitectonic pe care meșterii domnitorului Constantin Brâncoveanu l-au ridicat, pe beciuri preexistente, la începutul secolului al XVII-lea pentru fiica sa, domnița Safta - și în care stolnicul Constantin Cantacuzino și-a ținut biblioteca, printre cele mai valoroase din Țara Românească la acea vreme, MUZEUL TIPARULUI ȘI AL CĂRȚII ROMÂNEȘTI - una dintre primele instituții de cultură cu acest profil din țară - a fost deschis vizitării în 11 mai 1967. El este structurat pe săli, ce reprezintă activitatea tipografică atât târgovișteană, dintru începuturi (secolul al XVI-lea) cât și a celorlalte centre tipografice apărute ulterior în Moldova și Transilvania (secolele XVII, XVIII) și culminează cu editarea primelor ziare cu apariție regulată (secolul al XIX-lea), când evoluția cărții vechi românești este încheiată.

? Muzeul de etnografie Pucioasa - expoziția permanentă de etnografie și artă populară, adăpostită în casa Mihalache Dobrescu, monument de arhitectură populară de la începutul secolului al XIX-lea, a fost inaugurată în anul 1976 și reamenajată în iunie 2002. Locuința de tip țărănesc are parter înalt și plan dezvoltat și expune piese de etnografie ilustrând meșteșugurile practicate în zonă, obiecte de uz casnic, piese etnografice din lemn și stâlpi de casă, buduroaie din trunchiuri de copac, donițe, solnițe, pive cu pisălog, pâlnii, linguri, furci de tors, fuse, tipare pentru cas, obiecte de mobilier din gospodăriile țărănești. Printre exponatele cele mai valoroase se găsesc și un cric de lemn și o masă de tras doage, provenită de la Pietroșița și având gravate două inițiale „G, G.” și anul 1859. Primele două camere de la parterul înalt sunt dedicate expunerii obiectelor de îmbrăcăminte - sarici, costume bărbătești și femeiești. Tot aici se găsesc și obiecte de feronerie: barde, cântare etc., care împreună cu celelalte exponate exprimă mai bine arta populară din această zonă.

? Muzeul Moreni - Muzeul oraşenesc Moreni se prezintă cu o tematică cuprinzând obiecte și piese ilustrând istoria oraşului Moreni - epoca modernă și contemporană și interfața cu elementele de civilizație și cultură occidentală. Muzeul aduce în atenția publicului și o importantă expoziție de etnografie.

8.1.2 Case memoriale

? Casa-Atelier Gabriel Popescu Vulcana Pandele - construită în anul 1905, lângă casa părintească, după planurile arhitectului Alexandru Clavel, care a folosit schițele artistului, actuala Casă-atelier „Gabriel Popescu” a fost donată Muzeului județean în august 1969 de către avocata Eliza Popescu, nepoata gravurului, împreună cu mobilierul, bibloteca, obiecte personale, acte de familie, instrumente de lucru, gravuri și plăci de gravură, cărți, reușind astfel să contribuie la reconstituirea atmosferei casei în care s-a născut și a trăit o vreme gravorul Gabriel Popescu.

? Casa-Atelier Gheorghe Petrașcu - inaugurată ca expoziție permanentă la 12 aprilie 1970, amintește vizitatorului de clipele petrecute de cel care s-a legat prin pânzele sale de Târgoviște, de orașul care l-a primit în 1922 când și-a construit aici o locuință, orașul pașnic, patriarhal, care îl atrăgea atât prin istoria sa lăsată pe ruinele Curții Domnești, dar și prin liniște și calm. Influențat de N. Grigorescu, Gheorghe Petrașcu se desprinde de acesta și își creează un stil original, realizat în modalitatea de a expune pe pânză o pastă consistentă plină de strălucire. Muzeul expune și obiecte cu caracter memorial, fotografii, scrisori, peneluri, șevaletul, obiecte personale etc., care vin să facă legătura dintre sufletul vizitatorului și frământările artistice ale pictorului.

? Casa memorială I.L.Caragiale - reînființată în anul 1979 prin efortul conjugat al profesorilor și oamenilor de cultură Ion Gavrilă și Mihai Oproiu, într-o casă construită în stil rustic, casa memorială „Ion Luca Caragiale” adăpostește mărturii scrise ale vieții și activității marelui dramaturg, născut la Haimanale. Muzeul prezintă vizitatorului mărturii documentare, cărți în editii princeps, fotografii, afișe, mobilier de epocă, obiecte personale, care au rolul de a aduce în atenția vizitatorului viața cu frământările și împlinirile sale, ale geniului dramaturgiei românești.

? Răcari, Ghergani – Capela cavou Ion Ghica - În 1859, pe un loc mai înalt, mărginit de Codrul Vlăsiei și străbătut de pârâul Cega, s-a construit conacul unde la vârsta senectuții scriitorul Ion Ghica a realizat cele mai colorate pagini de proză ale veacului XIX: Scrisorile către Vasile Alecsandri. Printre picturile care ornamentau pereții conacului în timpul vieții scriitorului s-a aflat și cunoscutul tablou al lui Nicolae Grigorescu „Țiganka de la Ghergani”.

În parcul Ghica se păstrează capela-cavou (opera arhitectului Gr. Cerchez, în stil neoromânesc), cu monumente funerare lucrate de sculptorul italian Porata, între care cele ale scriitorului și omului politic Ion Ghica și ale soției sale.

În poiana din fața capelei se află sarcofagele în marmură ale fratelui său Pantazi Ghica (1831 – 1882), scriitor de oarecare faimă în epocă, vituperat în versurile sale de Mihai Eminescu,

jurist pledant în marele proces al Republicii de la Ploiești, precum și acela al lui Ionel Ghica, unul dintre pionierii pilotajului românesc. Pe cele două alei principale, plantate una cu tei alta cu tecari, au răsunit pașii lui Vasile Alecsandri, Alexandru Odobescu, Aristizza Romanescu și A. Ubcini, iar în preajma uriașului trunchi de stejar a poposit vestitul haiduc Iancu Jianu.

8.1.3 Mănăstiri

? Mănăstirea Nucet – se află în localitatea Nucet la 16 km sud de Targoviște și în partea de sud-vest a județului Dâmbovița, între câmpia înaltă a Targoviștei și cea joasă a Munteniei. Locul și-a luat numele de la mulțimea nucilor aflați acolo. Același nume - Nucet - era purtat și de mănăstirea Cozia, însă doar pentru o perioadă. Între toate mănăstirile din zona Targoviștei medievale, Nucetul a fost, până nu de mult, singura mănăstire situată spre sud.

? Curtea Brâncovenească – pe teritoriul comunei Doicești se găsesc Ruinele Curții Brâncovenești. Cercetând ruinele ce se mai păstrează astăzi din fosta curte a Brâncoveanului, din care ființează numai biserica, putem reconstitui în bună parte aspectul său de odinioară. Dacă Brâncoveanu s-a mulțumit doar să refacă vechea casă boierească, biserica curții a fost clădită din nou, nefiind alta mai veche. Aflăm acest lucru din pisania pusă la intrare, unde se spune că biserica a fost zidită „din temelii” de Constantin Brâncoveanu, „aici într-acest loc, unde altă dată n-au fost”. Cum data pisaniei este 20 septembrie 1706, iar biserica are un clopot cu inscripția din septembrie 1705, rezultă că a fost construită în anii 1705 – 1706.

Ceea ce deosebește întrucâtva biserica de la Doicești de lăcașurile similare aflate în preajma celorlalte curți, ridicate de Constantin Brâncoveanu, este decorația. În afara ornamentării bogate în piatră a coloanelor pridvorului, ancadramentul din piatră al ușii, a cărei ramă este decorată cu flori și frunze de acant, specifice epocii brâncovenești, este încheiat deasupra golului cu un arc în acoladă. Biserica are și o pictură frumoasă din epoca brâncovenească, pictură care se păstrează în întregime. Deosebit de interesant este tabloul votiv, unde este reprezentată întreaga familie a voievodului: soția sa, cei patru fii și cele șapte fiice.

? Mănăstirea Cobia – se află în localitatea Cobia a fost ctitorită la 1572 de Badea Boloșin stolnicul; biserica, transformată în nenumărate rânduri, este tot ceea ce a mai rămas din vechea mănăstire Cobia.

Iată pisania: „S-a zidit acest cinstit și dumnezeesc hram pentru rugăciunea și lauda celui întru sfinți părintelui nostru arhiepiscopul Miralichiei, sfântului Nicolae, făcătorul de minuni. Și s-a zidit în zilele bine cinstitului și de Hristos iubitorului domnului nostru Ion Alexandru voievod. Și a fost pe vremea vlădicăi domnului Eftimie. Și s-a început în luna lui iunie în 3 și s-a săvârșit în luna septembrie, zile ... în anul 7080 (1572).” Biserica a fost reparată după 1680 de Pârveu Cantacuzino, și după 1723 – 1724, când s-au prăbușit bolțile bisericii. Exteriorul posedă o decorație unică în

arhitectura noastră: paramentul este alcătuit numai din cărămidă smălțuită, verde, ocru, sienna, lucru care dă un aspect de imensă bijuterie monumentului. Fațada este decorată cu firide ce se întind pe

toată înălțimea sa. Firidele sunt terminate în arc de cerc și au arhivele marcate de un șir de cărămizi.

În contextul monumentelor din Țara Românească biserica mănăstirii Cobia interpretează cu mijloace specifice, prin simplificări pline de ingeniozitate, planul bisericii episcopale din Curtea de Argeș. Nu se găsesc similitudini în zonă.

? Mănăstirea Dealu - pe teritoriul satului Viforâta se află Mănăstirea Dealu, unul din cele mai interesante monumente religioase din județ. Mănăstirea exista la 17 noiembrie 1431, când Alexandru Vodă Aldea îi face danie două sate, Alexeni și Răzvad, pentru pomenirea lui Mircea cel Bătrân, tatăl și prezumtivul ctitor.

? Mănăstirea Gorgota - își poartă zidirea pentru veacuri, din vremea domniei lui Pătrașcu cel Bun (1554 – 1557). Documente pentru datarea certă a întemeierii acestui lăcaș nu există.

Jafurile și ruina care s-au abătut peste așezarea mănăstirească au făcut să se piardă multe acte prețioase, printre care și cele ale primului ctitor. Dintre hrisoavele mai târzii, care ne-au rămas, unul este cel din 7.VII.1594, prin care Mihai Viteazul întărește mănăstirii moșia din jurul ei, socotindu-l pe Pătrașcu cel Bun „ctitor al sfintei dumnezeiești mănăstiri” ; mai târziu la 3.XII.1597 în cartea lui Fotea sudetul cu 12 pargari, același voievod spune că „a fost miluită această biserică de la întemeierea cu locul de moșie dimprejurul mănăstirii de răposatul părintele domniei mele. Ion Pătrașcu voievod”.

Biserica și primele construcții aferente ei au fost deci ridicate din porunca voievodului Pătrașcu cel Bun, în răstimpul celor trei ani ai scurtei sale domnii. După cum rezultă dintr-o catagrafie din anul 1847, zugrăveala, deși nouă, era „pe alocuri stricată și cojită”, iar biserica nu avea bolți, ci un „tavan de lemn, vopsit peste tot, cu un caticumen zdrobit”.

La 1900 biserica a fost încinsă cu un brâu de fier pentru consolidare. În anul 1967 au fost inițiate o serie de lucrări de salvare, al căror scop a fost, în primul rând, consolidarea zidurilor bisericii și acoperirea sa cu un înveliș de sită.

? Mănăstirea Stelea - în valorosul tezaur cultural – istoric și artistic al Târgoviștei, Sfânta Mănăstire Stelea se înscrie ca o prezență semnificativă, a cărei importanță depășește limitele vechii capitale a Țării Românești. Ansamblul arhitectural al Mănăstirii Stelea reprezintă o zonă cu profunde implicații în evoluția urbanistică a orașului medieval, cu construcții ridicate pe parcursul mai multor veacuri, ultima - considerată cronologic - fiind ctitoria lui Vasile Lupu din 1645.

Mărginit de Calea Domnească, situat la 150 m sud - est de Curtea Domnească și la 200 m nord de Mitropolie, el își justifică denumirea de „Ansamblu arhitectural” prin însăși componentele sale: o biserică din veacul al XIV-lea, alta din veacul al XV-lea, un turn-clopotniță, toate aflate în zona sudică a mănăstirii.

? Mănăstirea Viforâta – se află în satul Viforâta la 7 km de Târgoviște fiind ctitorie a lui Vladislav Voievod Basarab (1447 - 1456). Mănăstirea este reparată de Vlad Inecatul Voievod, către anul 1530. Este citată documentar în 1557 iar în 1635 este refăcută din temelii de Matei Basarab. Ulterior Maria Brâncoveanu, soția lui Constantin Brâncoveanu (1713), a făcut modificări în înfățișarea ei. Logofătul Mitropoliei, Nicolae, a contribuit la rândul său la refacerea ei după cutremurul din 1802.

Catapeteasma este în stil baroc, operă a sculptorului Karl Stork. Aici se găsesc cruci din 1704 și 1717, o colecție de artă medievală, cu remarcabila icoană în relief a „Sfântului Mare Mucenic Gheorghe”, în argint aurit, dania lui Leon Tomșa Vodă și a soției sale Victorița, din 1631 și un potir de argint din 1775.

? Mitropolia Veche a Țării Românești - actuala catedrală arhiepiscopală are hramul „Înălțarea Domnului” și este situată aproape de centrul orașului Târgoviște. Cu toate că Mircea cel Bătrân a mutat, pe la anul 1400, scaunul domnesc la Târgoviște, mitropolia a rămas în Curtea de Argeș până în 1515. În 1518 Neagoe Basarab, cerând dezlegarea mitropolitului Nifon, începe zidirea mitropoliei din Târgoviște. Construcția a fost terminată în 1537 în timpul lui Radu Paisie, urmașul lui Neagoe Basarab. Tot acesta o acoperă cu tablă de plumb și o zugrăvește. Unii istorici consideră că biserica datează din timpul lui Radu cel Mare (1495 - 1508) și că a fost mărită de Neagoe Basarab prin adăugarea pridvorului deschis pe 3 laturi și susținut de 12 coloane.

8.1.4 Rezervații naturale

? Cheile Tătarului - rezervația naturală, Cheile Tătarului, pe lângă vegetația termofilă, cu *elemente floristice rare* pe care le ocrotește și frumusețea peisajului, reprezintă și o interesantă rezervație geologică și paleontologică, ce cuprinde sistemul carstic Tătaru: lapiez, doline, cheile Tătarul Mare (*monument al naturii*) Peștera Ursului și Peștera Mică (din cheile Tătarul Mare), o *fauna fosilă* abundentă și diversă. „Ansamblu arhitectural” prin însăși componentele sale: o biserică din veacul al XIV-lea, alta din veacul al XV-lea, un turn-clopotniță, toate aflate în zona sudică a mănăstirii.

? Rezervația naturală mixtă Bucegi - aflat pe teritoriul județelor Dâmbovița, Prahova și Brașov, figurează în Legea nr. 5/2000 cu o suprafață de 32.662 ha, din care 16.334 ha se află pe teritoriul județului Dâmbovița.

Frumusețea peisajului, completată de chei, peșteri, stânci cu forme curioase, cum sunt Babele și Sfinxul - multe dintre ele monumente ale naturii - minunata vale a Ialomiței și a afluenților săi, pădurile ce înconjoară poalele munților fac din zona munților Bucegi, una dintre cele mai pitorești din țară, vizitată anual de numeroși turiști. În această zonă, pe teritoriul județului Dâmbovița sunt construite cabanele: Babele, Bolboci, Zănoaga, Scropoasa, Padina. Hotelul Peștera, care poate

găzdui peste 200 de turiști, oferă acestora posibilități de cazare și servicii deosebite (restaurant, bar de zi, piscină, sală de bowling).

? Rezervația naturală Orzea Zănoaga - cuprinde sistemul carstic: cheile Zănoagei Mari, cheile Orzei, claile din Lespezi (*monumente al naturii*), frumoase păduri de molid (*Picea abies*), pâlcuri de larice (*Larix decidua*) și câteva exemplare de zâmbru (*Pinus cembra*) pe malul drept al Ialomiței și deasupra cheilor Zănoagei Mari.

? Rezervația botanică Vârful Omu - care protejează asociații de tundră alpină, cu specia endemică pentru Carpații Meridionali.

? Rezervația naturală Tubăria Lăptici - deși este mic și izolat geografic de zonele mari de tinoave din România ocrotește o serie de elemente floristice nordice rare, unele chiar relict și o microfaună caracteristică mlaștinilor oligotrofe, deosebit de interesantă și variată. În Bucegi, aglomerări de *Sphagnum* se întâlnesc în mai multe puncte, dar tinovul Lăptici este singurul unde acesta se găsește în masa compactă, formând depozite de turba, de 1 m grosime. *Sphagnum*ul reține o mare cantitate de apă, în care se dezvoltă o microfloră bogată și variată. Dintre briofite se pot aminti genul *Sphagnum* (mușchi de turba) cu numeroase specii.

? Rezervația naturală Plaiul Hoților - la est de șoseaua ce trece prin Plaiul Hoților se poate observa o succesiune caracteristică în formațiunile de fliș crețacic și anume, trecerea de la Hauterivian la Barremian, într-o cută răsturnată, care face ca termenii să se succedă în ordine inversă. De la vest spre est apar roci argilo - marnoase, cenușii - gălbui (strate de omarnic barremiene), peste care urmează marne tari, foioase cu resturi de plante încarbonizate, apoi conglomerate tilloide cu blocuri de calcare tithonice și sisturi argilo - marnoase dure cu vine de calcit, ce aparțin stratelor de Sinaia superioare. Pe cei doi versanți ai săi apar și blocuri masive de calcar ce conțin o bogată faună fosilă de Stramberg.

? Rezervația naturală Valea Horoabei - rezervația ocrotește o vegetație specifică etajului subalpin superior de tipul *Festucetum rubrae* subalpinum, care cuprinde rarități precum *Gentiana bulgarica*.

Babele

Sfinxul

8.1.5 Peșteri

? Peștera Ialomița - este situată în Valea Superioară a râului omonim, vale care reprezintă o treime din partea vestică a Bucegilor. Se află la 1.660 m altitudine în Muntele Bătrâna. Gura peșterii, în formă de semielipsă, se deschide pe o terasă orizontală, situată la 18 m deasupra

fundului văii.

? Peștera Ratei – cuprinde un număr de 17 peșteri de mici dimensiuni, care reprezintă foste pierderi fosile ale râului Ratei și sistemul endocarstic peștera Ratei. Peștera Ratei formată din galerii meandrate, dispuse pe trei etaje (unul activ și două fosile), cu o dezvoltare de cca. 8000 m și 0 denivelare de +67 m, este o peșteră gigantică și reprezintă cel mai important fenomen endocarstic din Bucegi. Este printre puținele peșteri din România în care se întâlnesc concomitent concrețiuni de calcit, gips și aragonit. În diverse puncte ale peșterii se întâlnesc stalactite fistulare, stalactite excentrice, gururi, perle de caverna, coralite, draperii, stalagmite lumânare, coloane și domuri.

8.1.6 Trasee turistice

?Târgoviște - reședința de județ - Câmpia Târgoviștei - Subcarpații Ialomiței/râul Ialomița – Catedrala Târgoviște 1518 hram „Sf. Gheorghe” 1512 ctitor Matei Basarab, Mănăstirea „Stelea” (M) sec IV.

? Fieni – oraș - Subcarpații Ialomiței - Munții Bucegi/râul Ialomița la confluența cu râul Ialomicioara - Biserica triplu hram „Sf. Nicolae, Cuvioasa Parascheva și Sf. Dumitru” 1804.

? Găești – oraș - Câmpia Titu/râul Sabar - Confluența Cobia cu Potopu - Biserica „Intrarea Maicii Domnului – Cioflec” 1776, Biserica „Sf. Ilie” 1780, Biserica „Sf. Nicolae” 1812, Biserica „Sfânta Treime” 1823, Conacul „Grigore Olănescu” sec.XIX-lea.

? Moreni – oraș - Subcarpații Ialomiței - Câmpia Cricovului/râul Cricov - numeroase mori pe Cricovul Dulce, Termocentrală, muzeu istorie, Biserica „Schimbarea la Față” 1868, Biserica dublu hram „Adormirea Maicii Domnului și Sf. Dimitrie” 1891 în cartierul Stavropoleos, târg anual tradițional, Moarile-nume vechi.

? Pucioasa – oraș - Subcarpații Ialomiței/râul Ialomița - Pucioasa (lac) - balneo- izvoare ape minerale indicate în afecțiuni reumatologice, neurologice, respiratorii, dermatologice, ORL, metabolice, cardiovasculare, climat de dealuri-sedativ, muzeu etno, muzeu aeromodele, Biserici dublu hram „Sf. Nicolae și Intrarea în Biserică a Maicii Domnului” 1806 și „Sf. Nicolae și Sf. Gheorghe - Podurile de Jos” 1855, clădirea gării 1894, podul c.f. 1908-1912, hidrocentrala 1979, hoteluri medical-balneare.

? Titu sat Sălcuța - Câmpia Titu - Valea Suta/râul Băi - Biserica din lemn „Sf. Nicolae-Cornetu” sec.XVIII.

? Aninoasa sat Viforâta - Subcarpații Ialomiței - Mănăstirea „Viforâta” (F) 1447-Biserica „Sf. Gheorghe” 1530-muzeu, Mănăstirea „Dealul” (F) 1431 ctitor Mircea cel Bătrân cu Biserica „Sf. Nicolae” 1499 – necropolă – muzeu - cazare.

? Băleni sat Băleni Romani - Câmpia Târgoviștei/râul Racovița – moara 1902, ruinele curții boierești Baleanu sec.XVII, Biserica „Sf. Ioan Botezătorul” sec.XIX cu picturi murale din 1858 de Ghe. Tătărăscu.

? Bărbulețu sat Râu Alb de Jos - Subcarpații Ialomiței – Munții Leaota/Râul Alb - muzeu etno, Biserica triplu hram „Sf. Nicolae, Sfinții 40 de Mucenici și Sf. Pantelimon” 1853.

? Bezdead sat Bezdead - Subcarpații Ialomiței/râul Bizdidel - Biserica dublu hram „Sf. Ierarh Nicolae și Toți Sfinții” 1757.

? Brăniștea sat Dâmbovicioara - Câmpia Titu - Biserica „Nașterea Maicii Domnului și Sf. Sofia” 1747.

? Buciumeni sat Buciumeni - Subcarpații Ialomiței – Munții Bucegi/râul Ialomița la confluența cu râul Tata - Biserica cu dublu hram „Nașterea Sf. Ioan Botezătorul și Sf. Teodor Tiron” 1900.

? Căndești sat Dragodănești - Subcarpații Ialomiței - Piemontul Căndești – Munții Leaota - Biserici „Sfânta Treime” 1888 și „Sf. Împ. Constantin și Elena” 1876.

? Ciocănești sat Ciocănești - Câmpia Titu/râul Colentina - ruine conac „Cantacuzino” sec. XVII, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” 1850, Biserica dublu hram „Sf. Elisabeta și Tăierea Capului Sf. Ioan Botezătorul” 1843.

? Cobia sat Frasin Vale - Câmpia Târgoviștei - Piemontul Cândești/râul Cobia - Biserica din lemn „Cuvioasa Parascheva” 1746.

? Cojasca sat Cojasca - Câmpia Titu/râul Ialomița - Iazu (canal) - Biserica „Sf. Nicolae” 1820.

? Comișani sat Comișani - Câmpia Târgoviștei - Biserica „Sf. Împ. Constantin și Elena” 1842, iazuri, heleșteie.

? Conțești sat Boteni - Câmpia Titu/râul Dâmbovița - Biserica cu triplu hram „Sf. Nicolae, Adormirea Maicii Domnului și Sf. Voievozi” 1833 cu picturi din 1910, aeroport.

? Corbii Mari sat Corbii Mari - Câmpia Titu - Biserica „Sf. Treime” 1700 - picturi murale.

? Cornă?elu sat Alunișu - Câmpia Titu/râul Baranga - Alunișu (lac) - Biserica dublu hram „Sf. Dimitrie, Adormirea Maicii Domnului” 1818 cu picturi murale din 1904.

? Costeștii din Vale sat Mărunțișu - Câmpia Titu/râul Sabar – Schit sec.XVIII.

? Crângurile sat Bădulești - Câmpia Târgoviștei - Câmpia Titu/râul Potopu - Bisericile dublu hram „Nașterea Maicii Domnului și Sf. Nicolae” 1796 pictată în 1849 și „Adormirea Maicii Domnului și Sf. Ioan Botezătorul” 1856, Biserica din lemn „Adormirea Maicii Domnului” sec. XVIII.

? Crevedia sat Mănăstirea - Câmpia Titu/râul Crevedia - Biserica „Sf. Nicolae” 1669.

? Dărmănești sat Dărmănești – Câmpia Cricovului - Biserica „Sf. Nicolae” 1833.

? Doicești sat Doicești - Subcarpații Ialomiței/râul Ialomița - Ruine curți boierești C. Brâncoveanu, Biserica „Nașterea Maicii Domnului” 1706 cu picturi de epocă.

? Dragomirești sat Decindeni - Piemontul Cândești-Câmpia Târgoviștei/râul Dâmbovița - Paraclisul „Radu Vodă” sec. XVI.

? Excursii la diverse obiective turistice: Obârșia Ialomiței, Cheile Tătarului, Cheile Urșilor, Cheile Zănoagei, lacul și cabana Bolboci, lacul și cabana Scropoasa, platoul Munților Bucegi,

Peștera Ialomiței, Cota 1000. La aceste trasee se pot adăuga și excursii la Târgoviște (Turnul Chindiei, Curtea Domnească), Sinaia, Buțeni, Azuga, Pârâul Rece, Predeal.

8.1.7 Tabere

? Tabăra „Căprioara” - Centrul de Vacanță Căprioara este situat pe malul stâng al râului Ialomița, la poalele Munților Bucegi, în zona de întâlnire cu dealurile, la altitudinea de 750 m, în vecinătatea Hidrocentralei Gâlma. Centrul are un regim de funcționare permanent punând la dispoziție 135 locuri, în vile construite din piatră și lemn, cu arhitectură specifică zonei montane. Aceste vile dispun de camere cu 2, 3, 4, 6 sau 8 paturi, de încălzire cu lemne în sobe de teracotă, apă caldă și grupuri sanitare.

Centrul de Vacanță Căprioara are o sală de mese cu o capacitate de 120 de locuri, bloc alimentar modern și personal calificat. La circa 1 km în aval de Căprioara se află Centrul de Vacanță Căprioara II care dispune de 10 locuri de cazare în camere de 2 și 3 paturi, sală de mese de circa 30 de locuri și bucătărie proprie.

? Tabăra „Vânătorul” - Centrul de Agreement Vânătorul este situat în Parcul Natural Bucegi, pe valea superioară a râului Ialomița, în vecinătatea lacului și hidrocentralei Dobrești, la o altitudine de 960 m. Centrul are un regim de funcționare permanent (120 de locuri de cazare iarna și 165 de locuri vara), în vile construite din piatră și lemn, cu arhitectură specifică zonei montane. Aceste vile dispun de camere cu 2, 3, 4, 6 sau 10 paturi, încălzite cu lemne, apă caldă și grupuri sanitare. Centrul de Vacanță Vânătorul mai dispune de o sală de mese cu o capacitate de 120 de locuri, bloc alimentar modern și personal calificat. În Centrul de Vacanță Vânătorul puteți folosi terenul de sport bitumat pentru sporturi precum: baschet, handbal, volei, minifotbal.

? Tabăra „Cerbul” - Centrul de Agreement Cerbul este situat pe versantul sudic al Munților Bucegi, în inima codrilor de brazi, pe malul drept al râului Ialomița, la confluența cu pârâul Rătei, într-un cadru natural de excepție, la o altitudine de 875 m. Centrul de Agreement Cerbul are un regim de funcționare permanent (120 de locuri de cazare iarna și 180 de locuri vara), în vile construite din piatră și lemn, cu arhitectură specifică zonei montane. Aceste vile dispun de camere cu 2, 3, 4, 6 și 10 paturi și încălzire cu lemne în sobe de teracotă, apă caldă și grupuri sanitare. Centrul de Agreement Cerbul mai dispune de o sală de mese cu o capacitate de 120 de locuri, bloc alimentar modern și personal calificat. De asemenea mai deține o bază sportivă formată din terenuri de sport, care se pot folosi pentru baschet, handbal, volei, minifotbal, precum și de un Parc de Aventură care poate fi utilizat și de centrele Vânătorul și Căprioara.

? Tabăra „Stejarul” - Centrul de Agreement Stejarul este situat în comuna Tătărani, bazinul pomicol Voinești, în pădurea de stejar de la Mărgineanca. Capacitatea de cazare este de 70 de locuri în camere cu 2, 3, 4, 6 sau 10 paturi, iar capacitatea sălii de mese este de 120 de locuri. Vilele sunt

dotate cu încălzire centrală, televizor color în fiecare cameră, grupuri sanitare moderne și apă caldă permanentă.

9. Scurt istoric

Cercetările arheologice desfășurate pe teritoriul județului Dâmbovița au demonstrat o continuitate a conviețuirii pe aceste meleaguri. Mărturii în acest sens sunt descoperirile care datează încă din paleoliticul inferior (satele Ionești și Puntea de Greci din comuna Petrești), din paleoliticul superior (comunele Potlogi, Morteni și Butimanu), din perioada neoliticului (comunele Văcărești, Corbii Mari și altele). Practic din fiecare perioadă a istoriei sunt consemnate descoperiri arheologice.

Începând cu secolul al XIV - lea principalele probleme economice, politice și militare se concentrează la Târgoviște, devenită reședință domnească și capitala țării Românești în anul 1396, când Domnitorul Mircea cel Bătrân a mutat aici capitala de la Curtea de Argeș din județul limitrof. De-a lungul timpului, pe tronul voievodal au urcat o serie de mari domnitori cum ar fi: Radu cel Mare (1495 - 1508), care a fost protectorul primelor tipărituri, Vlad Țepeș (1448, 1456 - 1462, 1476), figură fascinantă a istoriei noastre care a fost asociată cu personajul Dracula, celebrul cărturar Neagoe Basarab, Petru Cercel, Mihai Viteazu fiind cel care a realizat pentru prima dată în anul 1600 unirea celor trei principate române, Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu după a cărui moarte reședința domnească a fost mutată la București, unde se află și în prezent. În casa construită de Constantin Brâncoveanu pentru fiii săi, funcționează astăzi Muzeul Național al Poliției Române.

Atestarea documentară din „Memoriile de călătorie” ale lui Johannes Sohiltberger , a însemnat începutul unei glorioase istorii conturată prin isprăvile de arme sau culturale realizate de 33 de voievozi între 1396 și 1714. De la Mircea cel Bătrân la Constantin Brâncoveanu au poposit pe tronul voievodal Radu cel Mare (1495 - 1508), protectorul primelor tipărituri, Vlad Țepeș (1448, 1456 - 1462, 1476) simbol al fermității, fascinantă figură a istoriei noastre, asociat pe nedrept lui Dracula, cărturarul Neagoe Basarab (1512 - 1521), Petru Cercel (1583 - 1585) renașcentist pendulând între Bosfor și luminile Parisului, Mihai Viteazu (1593 - 1601), cel care va realiza pentru prima oară în 1600 unirea celor trei principate române, Matei Basarab (1632 - 1654), Constantin Brâncoveanu (1688 - 1714) cu un destin tragic, ucis împreună cu cei patru fii ai săi de către turci și alții.

Viața locuitorilor județului și-a urmat însă cursul firesc, marea problemă a timpului fiind stăpânirea pământului. În general, proprietățile s-au concentrat la marii dregători, atât cu obârșie din zonă, cât și favoriți ai unuia sau altuia dintre voievozi. Biserica deținea numeroase donații sau

cumpărări, în județul Dâmbovița 25 de mănăstiri, inclusiv Mitropolia, având proprietăți în 82 de sate.

Secolele următoare pot fi caracterizate ca secole de frământări sociale, o primă încercare a lui Caragea - Vodă și mai apoi, a lui Alexandru Tutu de a răpi moșia orașului Târgoviște conducând la cunoscuta răscoală a târgoviștenilor din 1820, care au trimis o delegație numeroasă la București „cu rogojini pe cap și cu jalba la proșap”.

Revolta din 1821 condusă de Tudor Vladimirescu, a găsit numeroși aderenți, care s-au înrolat voluntar sub steagul său. După marșul victorios asupra Capitalei, au urmat moartea domnului Tudor și jefuirea ținutului, episodul de la Mănăstirea Nucet și ruina Curții Domnești nefiind singulare.

Înlăturarea regimului fanariot și restabilirea domniilor pământene și mai ales desființarea monopolului turcesc în 1829, au creat condiții de revitalizare a vieții județului. Prin desființarea raialei Giurgiului și integrarea ei în administrarea țării, târgul Găești cu cele 15 sate vecine au intrat în administrația județului Dâmbovița, lărgindu-se astfel baza cerealieră de aprovizionare a orașului Târgoviște și a satelor dinspre munte.

Revoluția de la 1848 a antrenat multe personalități publice de o parte sau de alta, dar și mari mase de cetățeni atât din mediul rural, cât și din mediul urban, cu precădere intelectuali și țărani doritori de pământ, cca. 40.000 de dâmbovișteni aflându-se la marginea orașului București în ziua masacrului din Dealul Spirii, fiind siliți cu forța a se întoarce acasă fără a lupta cu turcii.

Acțiunile unioniste au fost larg sprijinite, în timpul pregătirilor pentru alegerea deputaților în Divanul ad-hoc, când județul a fost vizitat de reprezentanții Sardiniei, Franței și Angliei, târgoviștenii, ca de altfel toți locuitorii satelor dâmboviștene pe unde au trecut, întâmpinându-i cu puternice manifestări de simpatie, agitațiile fiind atât de puternice încât caimăcămia a fost silită să dea peste 30 de ordine cu caracter represiv de teama unei revolte.

În același entuziasm au fost aprobate în unanimitate reformele lui Cuza, îndeosebi reforma agrară. Din totalul populației de cca. 138.693 suflete, cca. o treime a fost împrăștiată (22.846 clăcași), fiind împărțite 156.722 pogoane.

În 1877, dâmboviștenii și-au dat și ei tributul de sânge luptei pentru independență, ostașii încadrați în regimentele 3 linie, 7 dorobanși și 3, 4 și 7 călărași, participând la luptele din zona Grivița și Plevna, populația donând însemnate cantități de bani, materiale și produse, cu mult peste cererile oficiale.

Ca întreaga țară și județul Dâmbovița a răspuns cu entuziasm la chemarea lansată de guvernul liberal pentru întregirea hotarelor țării, fiii săi participând, în primul război mondial, la memorabilele lupte din Moldova, înrolați în deja celebrul Regiment 22 infanterie, prezent în încălțările de la Mărăști, Mărășești și Oituz, mărturie stând cele 118 morminte care le glorifică

faptele de arme.

A doua conflagrație mondială și-a făcut simțită prezența în județul Dâmbovița, prin deosebit de multe ori anonime fapte de vitejie, momentul întoarcerii armelor creând prilejul desfășurării unor importante lupte, în urma cărora fiind capturați peste 3000 de soldați germani și mari cantități de arme și muniții, trupele participând apoi atât la eliberarea altor zone ale țării cât și teritoriilor învecinate (regimentul 2 care de luptă Târgoviște ajungând până în Austria și Cehoslovacia).

Regimul comunist constituie o perioadă tristă în istoria județului. Intenția mărturisită de a se revitaliza drept a doua capitală, Târgoviștea nu s-a tradus în creșterea efortului investițional, în conservarea numeroaselor vestigii ale trecutului, ci cât mai mult în martirizarea unor străzi și imobile valoroase. Sub țenilele buldozerelor au căzut lăcașuri memorabile și vechi case boierești, fiind nimicită o bună parte din moștenirea lăsată de înaintașii noștri.

10. Personalități

- ? Grigore Alexandrescu (1810 - 1855), poet;
- ? Ion Luca Caragiale (1852 - 1912), dramaturg, nuvelist, pamfletar, poet, scriitor;
- ? Blendea Vasile, pictor și sculptor;
- ? Ioan Alexandru Brătescu – Voinești (1868 - 1946), scriitor;
- ? Vasile Cârlova (1809 - 1831), poet al Târgoviștelui;
- ? Ion Ghica (1816 - 1897), economist, matematician, scriitor, pedagog, diplomat și om politic;
- ? Macacrie (d. 1 ianuarie 1558), cronicar, tipograf, autorul primei cărți publicate la noi 1508;
- ? Ion Heliade – Rădulescu (1802 - 1872), scriitor, filolog și om politic;
- ? Ileana Sărăroiu (1936 - 1979), solistă muzică populară;
- ? Dida Drăgan (n. 14 septembrie 1946), solistă de muzică ușoară;
- ? Theodor Dumitru Stolojan (n. 24 octombrie 1943), economist, om politic, fost prim – ministru al României;
- ? Gheorghe Zamfir (n. 6 aprilie 1941), solist de nai și compozitor.

V. PREZENTAREA GENERALA A COMUNEI SALCIOARA

1. Localizare

Comuna Salcioara este situata in sudul judetului Dambovita, la o distanta de 7 km de orasul Titu, 22 km de orasul Targoviste si 50 km de Bucuresti.

Comuna Salcioara este formata din 9 sate: Banesti, Salcioara, Moara Noua, Posu Rizii, Ghinesti, Catunu, Movila, Mircea Voda, Cuza Voda.

2. Cadrul natural

Geomorfologic, comuna Salcioara face parte din marea unitate Campia Romana.

2.1. Clima

Clima ce caracterizeaza teritoriul administrativ al comunei este temperat-continentala.

Din punct de vedere climatic, zona se caracterizeaza prin urmatoarele valori:

- ! temperatura medie anuala a aerului: +10°C,
- ! temperatura minima absoluta: -16°C,
- ! temperatura maxima absoluta: +23°C,,

! vanturile dominante: NE-SV si E-V,
! adancimea maxima de inghet: 0.80-0.90m

2.2. Apa

Comuna Salcioara este strabatuta de paraul Ilfov si raul Dambovita.

2.3. Solul

Solul predominant este cernoziomul avand un grad ridicat de fertilitate, fiind favorabil culturilor agricole.

2.4. Vegetatia si fauna

Vegetatia naturala a fost in cea mai mare parte inlocuita de culturi. In silvostepa se pot intalni rozatoare, reptile si pasari cum ar fi cocosul, cinteza si cotofana. In apele raurilor exista o varietate de speci de pesti, cei mai intalniti fiind pastravul, cleanul si mreana, iar in balti predomina crapul si carasul.

2.5. Resurse

Resursele pe care se bazeaza potentialul economic al comunei sunt numai resurse proprii (terenuri arabile, pasuni, fanete, paduri, produse animaliere si vegetale).

3. Repere istorice

Deoarece in judetul Dambovita mai este un sat cu numele de Salcioara, diferentierea lor in documente este greu de facut. Acest sat s-a numit in trecut si Besteloiaia.